

A gépjármű és pótkocsi megszerzésére vonatkozó illetékszabályok 2019.

Gépjármű, illetve pótkocsi öröklése, ajándékozása és visszterhes vagyonátruházás keretében történő megszerzése esetén vagyonszerzési illetéket kell fizetni. Az illetéktörvény¹ alkalmazásában gépjárműnek minősül az olyan közúti szállító- vagy vontatóeszköz, amelyet beépített erőgép hajt és nyilvántartásba vételét jogszabály írja elő. (A mezőgazdasági vontató, az önjáró vagy vontatott munkagép, a lassú jármű és a segédmotoros kerékpár nem tekinthető gépjárműnek a törvény szerint.)²

Pótkocsinak az olyan jármű minősül, amely az előbb meghatározott gépjárművel történő vontatásra készült. Idetartozik a teher- és sátras utánfutó, a félpótkocsi, valamint a lakópótkocsi, melynek a közlekedésben való részvételét – külön jogszabály – hatósági nyilvántartásba vételhez köti.³

Gépjármű és pótkocsi tulajdonjogának, az e vagyontárgyakhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok (haszonélvezet, használat, üzembentartói jog) ajándékozása, illetve visszterhes átruházása (megvásárlása) esetén az Itv. szabályait csak abban az esetben kell alkalmazni, ha a gépjárművet, pótkocsit belföldön vették, veszik nyilvántartásba, kivéve, ha nemzetközi szerződés másként rendelkezik.

A belföldön lévő hagyatékba tartozó gépjármű és pótkocsi öröklése esetén az Itv. rendelkezéseit minden esetben alkalmazni kell. Magyar állampolgár, Magyarországon élő nem magyar állampolgár vagy belföldi jogi személy által örökölt, külföldön lévő ingóhagyatékra, illetve a külföldi hagyatékba tartozó vagyoni értékű jogra az Itv. szabályait csak abban az esetben kell alkalmazni, ha a hagyaték helye szerinti külföldi államban öröklési illetéket vagy ennek megfelelő adót nem kell fizetni. A külföldön történt illeték- vagy adófizetés tényének bizonyítása az örököst terheli.⁴

Gépjármű és pótkocsi visszterhes vagyonátruházási illetéke⁵

Gépjármű tulajdonjogának megszerzése esetén az illeték mértékét a jármű hajtómotorjának hatósági nyilvántartásban feltüntetett – kilowattban kifejezett – teljesítménye, és a jármű gyártási évétől számított kora alapján kell meghatározni az alábbiak szerint:

Jármű hajtómotorjának teljesítménye (kW)	Jármű gyártási évétől számított kora		
	0-3 év	4-8 év	8 év felett
0-40	550 Ft/kW	450 Ft/kW	300 Ft/kW
41-80	650 Ft/kW	550 Ft/kW	450 Ft/kW
81-120	750 Ft/kW	650 Ft/kW	550 Ft/kW
120 felett	850 Ft/kW	750 Ft/kW	650 Ft/kW

Ha a hatósági nyilvántartásban a gépjármű teljesítménye csak lóerőben van feltüntetve, akkor a lóerőben kifejezett teljesítményt 1,36-tal kell osztani és az eredményt a kerekítés általános szabályai szerint egész számra kell kerekíteni. Ha a hatósági nyilvántartás a gépjármű teljesítményét nem tartalmazza, akkor az adóhatóság a gépjármű azonosító adataival

¹ Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.)

² Itv. 102. § (1) bekezdés i) pontja

³ Itv. 102. § (1) bekezdés j) pontja

⁴ Itv. 2. § (1) bekezdése

⁵ Itv. 24. § (1) bekezdése

megkeresi az illetékes közlekedési hatóságot a gépjármű teljesítménye közlése végett. Ez esetben ezt az adatot kell a gépjármű tulajdonjogának megszerzése után fizetendő illeték alapjának tekinteni.

Például egy új (0 éves), 2000 cm³-es, 100 kW teljesítményű személygépkocsi megvásárlása esetén 75 000 (100×750) forint illetéket kell fizetni.

Pótkocsi tulajdonjogának megszerzéséért, ha a pótkocsi megengedett legnagyobb össztömege a 2500 kg-ot nem haladja meg 9000 forint, minden más esetben 22 000 forint illetéket kell fizetni.⁶

Gépjármű és pótkocsi tulajdonjoga, illetve gépjárműre, pótkocsira vonatkozó hasznélvezeti, használati jog meghatározott hányadának megszerzése esetén a megszerzett hányadra arányosan eső illetéket kell fizetni.

Például egy 5 éves, 1300 cm³-es, 50 kW teljesítményű személygépkocsi tulajdonjogát 50-50%-ban vásárolja meg a házaspár, vagyoni értékű jog megszerzése nem történik. A személygépkocsi tulajdonjogának megszerzése után 27 500 forint illetéket kell összesen fizetni. Mivel a feleség és a férj 50-50%-ban szerezte meg a személygépkocsi tulajdonjogát, így 13 750-13 750 forint illeték terheli a feleséget és a férjet is.

Gépjárműre, pótkocsira vonatkozó hasznélvezet, használat, üzemeltetési jog megszerzése⁷

Gépjárműre, pótkocsira vonatkozó hasznélvezet, használat, illetve üzemeltetési jog ellenérték fejében történő megszerzése esetén a visszterhes vagyonátruházási illeték 25%-ának megfelelő illetéket kell fizetni.

Például egy 5 éves, 1300 cm³-es, 50 kW teljesítményű személygépkocsi megvásárlása esetén 27 500 forint az illeték. Ha a vagyonszerző a személygépkocsin csak üzemeltetési jogot szerez, akkor a 27 500 forint negyede lesz az illeték az üzemeltetési jog megszerzése után, azaz 6875 forint.

Amennyiben a gépjármű, pótkocsi tulajdonjogának megszerzésével egyidejűleg hasznélvezeti, használati, vagy üzemeltetési jog alapítása történik, illetve a tulajdonjogot a vagyoni értékű jog jogosultja szerzi meg, akkor a tulajdonjog szerzését terhelő illetéket csökkenteni kell a vagyoni értékű jogot terhelő illeték összegével.

Például egy 5 éves, 1300 cm³-es, 50 kW teljesítményű személygépkocsi tulajdonjogát megvásárolja a feleség. A férj javára a vásárlással egyidejűleg ellenérték fejében üzemeltetési jogot alapítanak.

Mivel a házastársak közötti visszterhes vagyonátruházás mentes az illeték alól⁸ és a tulajdonjogot szerző feleség által fizetendő illeték összegét csökkenteni kell a vagyoni értékű jogot szerző férj által fizetendő illeték összegével, ezért a feleség részére összesen 20 625 forint az illeték, a férj vagyonszerzése pedig mentesül az illeték alól.

⁶ Itv. 24. § (2) bekezdése.

⁷ Itv. 24. § (3)-(5) bekezdése.

⁸ Itv. 26. § (1) bekezdés z) alpontja.

Visszterhes gépjárműszerzéssel kapcsolatos vagyonátruházási illetékmentességek

Gépjárműszerzés esetén teljes személyes illetékmentesség illeti az Itv. 5. § (1) bekezdésében említett szervezeteket.

Az Itv. 5. § (1) bekezdés *c)-g) és m)* pontjában említett szervezeteket (így többek között a költségvetési szervet, az egyesületet, a közttestületet, az egyházi jogi személyt, az alapítványt, a vízgazdálkodási társulatot, a közhasznú, kiemelkedően közhasznú nonprofit gazdasági társaságot, a közhasznú szociális szövetkezetet) a személyes illetékmentesség csak abban az esetben illeti meg, ha a vagyonszerzést megelőző adóévben folytatott vállalkozási tevékenységükből származó jövedelmük után társasági adófizetési kötelezettségük – költségvetési szerv esetében – eredményük után a központi költségvetésbe befizetési kötelezettségük nem keletkezett. E feltétel fennállásáról a szervezetnek (alapítványnak) nyilatkoznia kell.

Ha a nyilatkozat megtételére a vagyonszerzést megelőző adóév utolsó napját követő 150. nap előtt kerül sor, a szervezetnek (alapítványnak) arról kell nyilatkoznia, hogy adófizetési kötelezettsége előreláthatóan nem keletkezik. Amennyiben a nyilatkozatában vállaltak nem teljesültek, úgy a vagyonszerzést megelőző adóév utolsó napját követő 180. napig van lehetősége arra, hogy ezt a körülményt adóbírság terhe nélkül az eljáró hatóság felé jelezze és az illetéket pótlólag megfizesse.⁹

Mentesül az illeték alól az ügylet, ha a gépjármű, pótkocsi visszterhes vagyonátruházási illeték hatálya alá tartozó átruházása (például adásvétele) egyenes ági rokonok, házasársak között történik vagy a vagyonszerzés a házasársi vagyontársaság megszűntetéséből származik.¹⁰ A bejegyzett élettársakat mindazon illetékkedvezmények, illetékmentességek megilletik, amelyeket az Itv. a házasságban élőknek biztosít.

A gépjárműadóról szóló törvény szerinti környezetkímélő gépkocsi¹¹ tulajdonjogának, valamint ilyen gépjárműre vonatkozó vagyoni értékű jognak a megszerzése mentes a visszterhes vagyonátruházási illeték alól.¹²

Mentes a visszterhes vagyonátruházási illeték alól a gépjárműadóról szóló törvény szerinti autóbusz, nyerges vontató és tehergépjármű,¹³ továbbá a pótkocsi tulajdonjogának, vagyoni értékű jogának gazdálkodó szervezet¹⁴ általi megszerzése.¹⁵

⁹ Itv. 5. § (2)-(4) bekezdése.

¹⁰ Itv. 26. § (1) bekezdés z) pontja.

¹¹ A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Gjt.) 18. § 9. pontja alapján környezetkímélő gépkocsi az a gépjármű, amely a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomba tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet 2015. július 1-jén hatályos 2. § (6) bekezdése szerint környezetkímélő gépkocsinak minősül. A KöHÉM rendelet szerint környezetkímélő gépkocsinak minősül az elektromos gépkocsi és a nulla emissziós gépkocsi.

¹² Az Itv. 26. § (1) bekezdés w) pontja. A mentesség 2017. január 1-jétől nem minősül csekély összegű (de minimis) támogatásnak, mert az Itv. 26. § (21) bekezdését hatályon kívül helyezte az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2016. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Mód tv.) 132.§ 4. pontja.

¹³ Az autóbusz, a nyerges vontató és a tehergépjármű meghatározását a Gjt. 18. § 6., 27. és 5. pontja tartalmazza.

¹⁴ Az Itv. 102. § (1) bekezdés h) pontja alapján gazdálkodó szervezetnek az illetéktörvény alkalmazásában a gazdasági társaság, az európai részvénytársaság, az egyesülés, az európai gazdasági egyesülés, az európai területi társulás, a szövetkezet, a lakásszövetkezet, az európai szövetkezet, a vízgazdálkodási társulat, az erdőbirtokossági társulat, az állami vállalat, az egyéb állami gazdálkodó szerv, az egyes jogi személyek vállalata, a végrehajtói iroda, a közjegyzői iroda, az ügyvédi iroda, a szabadalmi ügyvivői iroda, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, a magánnyugdíjpénztár, az egyéni cég, továbbá az egyéni vállalkozó, továbbá az ezeknek megfelelő külföldi jogalany minősül.

¹⁵ Itv. 26.§ (1a) bekezdés a) pontja.

Nem kell az illetéket megfizetni, ha a vagyonszerző a tulajdonszerzés bejelentésével egyidejűleg külföldi kivitel céljából Z betűjelű ideiglenes rendszám kiadását kéri. Az illetéket ebben az esetben csak akkor kell megfizetni, ha a vagyonszerző a gépjármű tartós belföldi használatához szükséges forgalmi engedély kiadását kéri Magyarországon vagy a gépjárművet belföldön értékesíti.¹⁶

Gépjármű-forgalmazók visszterhes vagyónátruházási illetékmentessége¹⁷

Mentes a visszterhes vagyónátruházási illeték alól gépjármű, pótkocsi tulajdonjogának olyan vállalkozó általi megszerzése, melynek előző adóévi nettó árbevételének legalább 50%-a gépjárművek és pótkocsik értékesítéséből származott (gépjármű-forgalmazó), továbbá a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét ellátó szerv által vezetett nyilvántartásban szereplő pénzügyi lízinget folytató vállalkozó általi megszerzése.

A mentességre jogosult gépjármű-forgalmazó adóévente nyilatkozik az állami adóhatóságnál arról, hogy az előző adóévi nettó árbevételének megoszlása alapján e rendelkezések alkalmazásában gépjármű-forgalmazónak minősül azzal, hogy

- a) ha a nyilatkozattételre az adóév hatodik hónapjának 1. napja előtt kerül sor, a vagyonszerzőnek arról kell nyilatkoznia, hogy nettó árbevételének megoszlása alapján előreláthatólag gépjármű-forgalmazónak minősül. Amennyiben a nyilatkozatban vállaltak nem teljesültek, úgy azt az adóév hatodik hónapjának 15. napjáig bejelenti az állami adóhatóságnak, amely a meg nem fizetett illetéket 50%-kal növelten a vagyonszerző terhére pótlólag előírja. Ha az állami adóhatóság adóellenőrzés keretében állapítja meg, hogy a vagyonszerző valótlan nyilatkozatot tett, a valótlan nyilatkozat alapján meg nem fizetett illeték kétszeresét a vállalkozó terhére pótlólag előírja,
- b) a gépjármű-forgalmazást a nyilatkozattétel adóévében kezdő vállalkozó arról nyilatkozhat, hogy nettó árbevételének legalább 50%-a gépjármű-forgalmazásból fog származni. Amennyiben a nettó árbevétel megoszlására vonatkozó vállalás nem teljesül, akkor az állami adóhatóság a nyilatkozat alapján meg nem fizetett illetéket a vállalkozó terhére 50%-kal növelten megállapítja. A vállalás megghiúsulásának tényét a vállalkozó az adóévet követő hatodik hónap 15. napjáig köteles bejelenteni. Ha az állami adóhatóság adóellenőrzés keretében megállapítja, hogy a vagyonszerző vállalása nem teljesült, a nyilatkozat alapján meg nem fizetett illeték kétszeresét a vagyonszerző terhére pótlólag előírja. (Kezdő vállalkozónak minősül az is, aki például a gépjármű-forgalmazási tevékenységét 2018-ben bejelentette ugyan, de a bejelentés évében ebből a tevékenységéből 0 forint bevétele származott. Ha 2019-ben vásárol autót, akkor a kezdő vállalkozóra vonatkozó szabályok alkalmazhatók rá.)

A gépjármű, pótkocsi forgalmazására jogosult vállalkozók és a pénzügyi lízinget folytató vállalkozók e pontban említett visszterhes vagyónátruházási illetékmentességéhez kapcsolódó határozatainak kiadását a Nemzeti Adó- és Vámhivatal központi ügyfélszolgálatai végzik.

Lízingelt gépjárművek illetékkötelezettsége a lízingbe vevőnél

A lízingügylet az adásvételi szerződés és a bérleti, illetve haszonbérleti szerződések egyes elemeit vegyítő szerződéstípus.

A lízingügyleteket a gyakorlat két csoportra bontja: az operatív lízingre és a pénzügyi lízingre. A pénzügyi lízingen belül megkülönböztetjük a zárt végű pénzügyi lízinget és a nyílt végű pénzügyi lízinget.

A zárt végű pénzügyi lízing jellemzője, hogy a futamidő végén, az utolsó törlesztő részlet/lízingdíj megfizetésével a lízingelt eszköz automatikusan átkerül a lízingbe vevő tulajdonába. A gépjárművek (pótkocsik) pénzügyi lízingjére vonatkozó, a futamidő végén

¹⁶ Itv. 24. § (6) bekezdése.

¹⁷ Itv. 26. § (1) bekezdés 1) pontja és (10) bekezdése.

tulajdonjog átszállást eredményező szerződések (zárt végű pénzügyi lízing) esetén a visszerhes vagyónátruházási illetékkötelezettség a szerződés megkötése napján keletkezik.¹⁸ Ezért a zárt végű pénzügyi lízing esetén – mivel a futamidő végén automatikusan tulajdonszerzés következik be – a tulajdonjog megszerzéséért fizetendő illetéket kell megfizetnie a lízingbe vevőnek a gépjármű átírás alkalmával, függetlenül attól, hogy a futamidő ideje alatt a lízingbe vevő a gépjárműnek csak üzemeltetője és a lízingbe adó a tulajdonosa. Tehát a lízingbe vevő üzemeltetőként a tulajdonjog megszerzéséért fizetendő illetéket fizeti. Mivel a megszerezni szándékozott tulajdonjog egyben magában foglalja a gépjármű üzemeltetői jogát is, ezért az üzemeltetői jog megszerzése után külön illetékfizetési kötelezettség nem állapítható meg a lízingbe vevő terhére.

A nyílt végű pénzügyi lízing esetén a futamidő végén a lízingelt eszköz nem megy át automatikusan a lízingbe vevő tulajdonába, de a vevőnek lehetősége van arra, hogy az eszköz tulajdonjogát megszerezze. Ebben az esetben tehát az ügylet elején még nem tudható biztosan, hogy a későbbiekben történik-e tulajdonszerzés.

Ezért ha nyílt végű pénzügyi lízing keretében szerzik meg a gépjárművet, akkor – mivel még nem tudható, hogy a futamidő végén tulajdonjogot szerez-e a lízingbe vevő – üzemeltetői jogot jegyeznek be a lízingbe vevő nevére és a tulajdonjog megszerzéséért fizetendő illetékmérték 25%-át kell megfizetnie.

Például nyílt végű pénzügyi lízingszerződés keretében a vagyonszerző megszerez egy új (a jármű gyártási évétől számított kora 0 év), 1300 cm³-es, 50 kW teljesítményű gépjárművet.

Az illeték megállapítása az Itv. 24. § (1) bekezdése alapján: 50 kW×650 Ft/kW = 32 500 forint.

Az üzemeltetői jog után fizetendő illeték a 32 500 forint 25%-a, azaz 8125 forint, amit a lízingbe vevőnek az átírás alkalmával meg kell fizetnie. Ha a lízingbe adó cég rendelkezik az Itv. 26. § (1) bekezdésének 1) pontja szerinti mentességgel és ezt az állami adóhatóság határozatával igazolja, akkor a tulajdonjog szerzése után illetéket fizetnie nem kell.)

Amennyiben a nyílt végű pénzügyi lízing futamidejének végén a gépjármű üzemben tartója megszerzi a gépjármű tulajdonjogát, akkor a tulajdonjog megszerzése után megállapított illetéket csökkenteni kell az üzemeltetői jog megszerzéséért fizetendő illeték összegével, azaz az Itv. 24. § (1) és (2) bekezdése alapján megállapított illeték 75%-át kell megfizetni [Itv. 24. § (4) bekezdése].

Például nyílt végű pénzügyi lízingszerződés futamidejének lejártával az üzemben tartó megszerzi a már 5 éves, 1300 cm³-es, 50 kW teljesítményű gépjármű tulajdonjogát.

Mivel a gépjármű tulajdonjogát az üzemben tartója (a lízingbe vevő) szerzi meg, ezért az 5 éves gépjármű tulajdonjogának megszerzése után fizetendő 27 500 (50×550) forint illetéket csökkenteni kell az üzemeltetői jog illetékével, azaz a 27 500 forint 25%-ával (nem a korábban megfizetett összeggel.)

Az Itv. 18. § (1) bekezdése alapján a gépjárművek (pótkocsik) pénzügyi lízingjére vonatkozó, a futamidő végén tulajdonjog átszállást eredményező szerződések esetén az illetékkötelezettség a szerződéskötéskor keletkezik, így – bár ekkor csak üzemeltetői jog szerzése történik – az egész illetéket meg kell fizetni, az ügylet végén azonban semmit.

¹⁸ Itv. 3. § (7) bekezdése.

Ahogy azt korábban említettük, a Gjt. szerinti autóbusz, nyerges vontató, tehergépjármű és pótkocsi tulajdonjogának, vagyoni értékű jogának gazdálkodó szervezet általi megszerzése mentesül a visszerthes vagyónátruházási illeték alól. Amennyiben tehát az Itv. szerinti gazdálkodó szervezetek az említett gépjárműveket akár zárt, akár nyílt végű lízing keretében szerzik meg, illetékfizetési kötelezettségük a vagyonszerzés után nem keletkezik.

Gépjármű és pótkocsi öröklése és ajándékozása¹⁹

Gépjármű, pótkocsi tulajdonjogának, vagyoni értékű jogának öröklése és ajándékozása esetén az illeték mértéke a gépjármű és pótkocsi visszerthes vagyónátruházási illetékének kétszerese.

Például egy 5 éves, 1300 cm³-es, 50 kW teljesítményű személygépkocsi ajándékozása vagy öröklése esetén a megajándékozottat, illetve örökös terhelő illeték összege 55 000 forint (a 27 500 forint kétszerese).

Ha a feleség a személygépkocsi vásárlásával egyidejűleg ingyenesen üzembentartói jogot alapít a férje javára a járművön, akkor az illetékkötelezettség a következőképpen alakul:

- 1. az 5 éves, 1300 cm³-es, 50 kW teljesítményű személygépkocsi megszerzése esetén 27 500 forint az illeték,*
- 2. mivel üzembentartói jog megszerzése is történik, ezért a feleséget a fentiek alapján 20 625 forint illeték terheli, a férjnek pedig az illetékmentesség okán illetéket nem kell fizetnie. Az üzembentartói jog megszerzése ingyenesen történt, ezért illetékmentesség hiányában – pl. ha az üzembentartó a tulajdonos testvére – az őt egyébként terhelő illetéknek a kétszeresét, azaz 13 750 forintot kellene megfizetni.*

Gépjármű, pótkocsi öröklése és ajándékozása esetén emellett figyelemmel kell lenni arra, hogy ha az öröklés vagy ajándékozás egyenes ági rokonok (ideértve az örökbefogadáson alapuló rokoni kapcsolatot is) között vagy a túlélő házastárs, illetve házastárs részére történt, akkor a vagyonszerzés mentes az illeték alól, tehát a gépjármű megszerzése után ebben az esetben nem kell illetéket fizetni.²⁰ Mentes az ajándékozási illeték alól az is, ha a gépjármű megszerzése házasársi vagyonszerzés megszüntetése keretében történik.²¹

Gépjármű, pótkocsi mostoha- és nevelt gyermek, mostoha- és nevelőszülő általi öröklése esetén a 20 millió forintos öröklési illetékmentesség nem alkalmazható.²²

Gépjármű, pótkocsi vagyonszerzési illetékének megfizetése²³

Gépjármű, pótkocsi tulajdonjoga, illetve gépjárműre, pótkocsira vonatkozó vagyoni értékű jog megszerzése esetén a vagyonszerzési illetéket a gépjármű, pótkocsi átírását megelőzően az járási hivatalnál beszerzett készpénz-átutalási megbízás útján, illetve – amennyiben erre lehetőség van – a járási hivatalban bankkártyával kell az adópolitikáért felelős miniszter rendeletében megjelölt számla²⁴ javára vagy készpénzzel az járási hivatal házipénztárába megfizetni. Az ilyen jog szerzését tanúsító okiratot – a gépjármű-forgalmazói mentesség igénybevétele esetén az erről szóló állami adóhatósági határozat bemutatásával – annak

¹⁹ Itv. 12. § (4) bekezdése.

²⁰ Itv. 16. § (1) bekezdés i) pontja, 17. § (1) bekezdés p) pontja.

²¹ Itv. 17. § (1) bekezdés v) pontja.

²² Itv. 12. § (1) bekezdés, 13. § (6) bekezdése, 16. § (1) bekezdés c) pontja; http://nav.gov.hu/nav/ado/illetek/ill_101130.html.

²³ Itv. 76. §.

²⁴ NAV Gépjármű vagyonszerzési illeték bevételi számla: 10032000-06057684.

keltétől számított 15 napon belül a bekövetkezett jogváltozás átvezetésére illetékes járási hivatalnál kell bemutatni.

Az illeték összegét – vagy a megfelelő okiratok bemutatása esetén a megállapítható illetékmentesség tényét – a járási hivatal közli a vagyonszerzővel az átírás során.

A házipénztárba befizetett illetékről az ügyfél számára számviteli bizonylatot kell kiállítani és a befizetett illetékről nyilvántartást kell vezetni, amelynek tartalmaznia kell a vagyonszerző nevét, lakóhelyét (székhelyét), adóazonosító számát és az illeték összegét. A nyilvántartás alapján a járási hivatal készpénzátutalási megbízással naponta fizeti meg az illetéket az illetékes állami adóhatóság illetékbeszedési számlája javára. A járási hivatal a bankkártyával megfizetett, valamint a házipénztárba befizetett illetékről hetente kimutatást készít a vagyonszerző nevének, lakóhelyének (székhelyének), adóazonosító számának és a befizetett összeg feltüntetésével és azt a tárgyhatet követő hét 5. napjáig az illetékes állami adóhatósághoz eljuttatja.²⁵

A járási hivatali közreműködéstől függetlenül a gépjármű- és pótkocsiszerzések tekintetében is az állami adóhatóság az elsőfokú illetékhatóság. Ha a fizetendő illetékkel kapcsolatos vita vagy más körülmény ezt indokolja, az állami adóhatóság határozattal állapítja meg a vagyonszerzési illetéket.

Abban az esetben, ha a vagyonszerző az 5. § (1) bekezdés a)-b), h-l), u)-q) és s)-t) pontja szerinti feltétlen személyes mentességet élvező személy (így többek között a helyi önkormányzatok és azok társulásai; az Észak-atlanti Szerződés tagállamainak és a Békepartnerség más részt vevő államainak Magyarországon tartózkodó fegyveres erői, valamint az Észak-atlanti Szerződés alapján felállított nemzetközi katonai parancsnokságok, és e fegyveres erők és parancsnokságok személyi állományába tartozó vagy alkalmazásában álló nem magyar állampolgárságú, katonai szolgálatban lévő és polgári állományú személyek, kizárólag a szolgálati kötelezettségükkel összefüggő illetékügyek tekintetében), vagy ha a vagyonszerzés – az illetéktörvényben meghatározott kivételektől eltekintve - a 16. § (1) bekezdés, 17. § (1) bekezdés vagy 26. § (1) bekezdés alapján mentes az illeték alól, fizetési meghagyás meghozatalára nem kerül sor, az adóhatóság az illetékmentesség megállapításáról szóló döntését az ügyiratra jegyzi fel. Az ügyiratra feljegyzett döntés kizárólag az illetékmentesség alkalmazásának tényét tartalmazza.²⁶

A gépjármű-forgalmazók és pénzügyi lízinget folytató vállalkozók gépjárműszerzésére vonatkozó illetékmentesség esetén az adóhatóság – ha az adott illetékügy körülményei vagy vita az adóhatósági eljárást indokolják - továbbra is fizetési meghagyást bocsát ki.

A vagyonszerzés késedelmes bejelentését, továbbá a bejelentés elmulasztását terhelő mulasztási bírságot az állami adóhatóság határozattal szabja ki, amelynek mértéke magánszemély esetén 200 ezer forintig, más adózó esetén 500 ezer forintig terjedhet.²⁷

Ha a gépjármű, pótkocsi átírása során az illetéket egyáltalán nem, vagy nem szabályszerű időben, módon vagy mértékben fizették meg, illetőleg a vagyonszerzést illetékkiszabás végett nem jelentették be, a járási hivatal köteles leletet készíteni és azt megküldeni a fizetésre kötelezett lakóhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) adóigazgatóságnak az illeték kiszabása céljából.²⁸

²⁵ Itv. 76. § (2)-(3) bekezdése.

²⁶ Itv. 78. § (1) bekezdését a Mód. tv. 128-a módosította. Hatályos 2017. január 1-jétől.

²⁷ Itv. 82. § (1) bekezdése, az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.) 220. §-a.

²⁸ Itv. 83. § (1) bekezdés, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal szerveinek hatásköréről és illetékességéről szóló 485/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 29. § (6) bekezdése.

Ha a gépjármű, pótkocsi szerzésekor az Itv. 5. § (1) bekezdése szerinti szervezet (alapítvány) az illetékmentesség igénybevételére jogosult lett volna, akkor a megfizetett illetéket az adózó kérelmére – az adóvisszatérítés szabályai szerint – az állami adóhatóság visszatéríti.²⁹

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

²⁹ Itv. 80. § (3) bekezdése